

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Cap. III. De subjecto Baptismi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

10. Queres. Si Pater, vel Mater baptizent proprium filium, vel filium legitimum alterutrius extra necessitatem, privanturne iure petendi de bitum conjugale?

Respondeo. Quamvis mortaliter peccent, quia faciunt contra Sacros Canones adductos ab Hurtado, de marr. 410. diff. 6. tamen non privantur dicto iure ex probabili opinione, quam contra communem sequitur, & probat idem Hurtados. Summa autem probationis est, quia si aliquis Canon eam privationem præcipit, jam, licet à Canonibus posterioribus correctus. Idem propter eandem rationem dicemus infra c. 4. §. 2. n. 17. si Pater, & Mater sint Patris sui propriæ sobolis.

§. III. De obligationibus Ministri Baptismi, quando is conferitur extra necessitatis articulum.

Minister quando extra necessitatem baptizat, baptizate obligatur cum solemnitatibus ab Ecclesia institutis: qui secus facit, peccabit ex genere suo mortaliter. Nec Minister solum, verum etiam ipse baptizandus, si sit adultus, & quicumque alius, qui sit causa omissionis, huiusmodi. Ratio est, quia sic fieret contra Sacros Canones. Clem. vnic. de Baptismo. & contra recentim Ecclesiæ in re ex se gravi. Ita Leand. de bapt. d. 4. §. 6. plures adducens, contra admodum paucos.

1. Solemnitates breviter collectæ, quas Juribus explicat Castropalaus de Bapt. d. vnic. p. 12. hæ sunt ex Rituali Romano.

I. Adhibenda est aqua naturalis, non tamen qualibet, sed benedicta in Sacro Fonte.

II. Adhibendus est Patrinus.

III. Imponendum nomen.

IV. Ficienda professio Fidei, seu publica recitatio Symboli Apostolici.

V. Impressio signi Crucis in fronte, & pectore baptizandi.

VI. Abjuratio Dæmonis, & trina insufflatio.

VII. Applicatio Salis exorcizati in ore baptizandi.

VIII. Terna Tinctio auri, & nari ejusdem cum saliva.

IX. Impositio manus Sacerdotis super caput ejusdem, & Benedictio.

X. Vnctio pectoris, & scapularum ejusdem cum Oleo benedicto.

XI. Vnctio verticis ejusdem cum Chrismate, & quidem illius anni, nisi necessitas cogat.

XII. Cooperatio dicti verticis jam vncti cū veste cādida.

XIII. Portectio cerei accessi ipsi iā vncto, & sic cooperito.

XIV. Hæc debent fieri in Ecclesia.

XV. Sacerdos debet esse vestitus Superpellicio, & Stola.

¶ Porro, circa contemptum, & grave scandalum vnum, vel alteram re ex his levem omittere, esset veniale; omnes, vel gravem aliquam, mortale profecto esset, licet benignius loquatur Posslevinus, quem refert, & non reitit Medulla Theologica, In tractatu de Bapt. dub. 5. num. 5.

4. Diximus autem supra c. 1. §. 2. n. 2. vti aqua naturalis, sed non benedicta, non esse mortale ex probabili sententia, omittere autem Patrinum esse mortale dicemus infra c. 4. §. 1. n. 2. quando baptismus conferitur solemniter extra articulum mortis.

5. Sed quid de loco? Respondeo, Qui sine necessitate aliquem baptizat extra Ecclesiam, domi, v. g. vel etiam in Oratorio privato, peccat mortaliter. Ita Suar de bapt. d. 3. §. 2. n. 2. gravis est, secundum Quintanad. de bapt. sing. 13. Castrop. l. max citando n. 16.

6. Non te prætereat tamen, in jure concedi, ut Liberi Regum, vel Principum, baptizentur in domo privata, sed intellige ex Suar. l. c. in privato Oratorio, & cum solemnitatibus consuetis.

7. Sed quis censendus erit Filius Principis? Respondet Suarez citatus his verbis Glossa lata disputat quidem nomine Principis comprehendatur, & adductis variis Juribus concludit, illa voce plus videri significari, quam nomine Ducis, vel Marchionis. Quod videtur verum, quando hi non sunt supremi, sed sub Regibus constituti.

Solum igitur posse vti hoc Privilegio Reges, vel filij supremæ Potestatis, qui fere Regibus æquiparantur. Hæc Suarez, Glossa autem ibidem addit, Regis, vel Principis Filios & Nepotes, quo pacto intelligeretur omnes descendentes per lineam rectam, qui nomine Liberatorum veniunt. Nunquid ergo in infinitum? Nequaquam puto, sed solum, donec Regia Majestas, Regiisque decor in Nepotibus conferatur. Sic enim ex intentione Legislatoris interpretari. Privilegium in hoc omnino debemus. Lege Quintan. de bapt. signif. 21. qui adhuc benignius loquitur, cuius tamen benignitas sequi nolo. Denique nota non esse, ut legere est in Med. Theol. de Bapt. c. 1. dub. 5. n. 6. Bon. Coninch. & Henr. apud Castrop. max citandum, probabilitate, repetendas prædictas ceremonias, si forte Baptismus solemniter celebratus comprehendatur fuisse nullus: sicut etiam supra diximus, non esse eas iterandas, si quando quis sub conditione est rebaptizandus, tunc enim satis, superque erit, ipsam solum substantiam Baptismi, etiam secretissime, repetere, esto Castrop. de Bapt. disp. vnic. p. 12. n. 23. & 24. putet, in priore casu ex prædictis esse repetendas.

Quod si ob necessitatem Domi, sine dictis solemnitatibus fuit Baptisma collatum, oportere eas in Ecclesia suppleri, docet cum multis Castrop. l. c. n. 22. sed sub qua culpa, non explicat, Quintan. tamen de bapt. sing. 8. n. 4. citans Sorum, Vigherium, Zambran. & alios, dicit, hanc esse culpam mortalem; nisi forte aliquod in iis supplendis, scandalum, vel grave damnum timeretur. Invenio nihilominus aliquos ut Caët. apud Quintan. l. c. & Med. Th. d. bapt. c. 1. dub. 5. n. 5. citant Posslevinum & alios dicentes præciso contemptu, esse tantum veniale, illas non supplere.

CAPUT III.

De subiecto Baptismi.

Quæ hic ad praxim faciunt, tria sunt omnino. Primum pertinet ad infantes, qui nascuntur à Fidelibus. Secundum, ad infantes, qui nascuntur ab Infidelibus. Tertium ad adultos rationis compotes, Amementes à nativitate inger Infantes connumera, ac propterea more Infantum baptizandos. Lege Castrop. de bapt. d. vnic. p. 6. num. 15. Hurtad. d. 3. de bapt. diff. 2.

§. I. De Baptismo Infantum, qui nascuntur à Fidelibus.

Hi statim sunt baptizandi. Et quamvis nullum videatur adesse præceptum, quo teneantur Parentes, vel curam Infantum habentes, eos statim baptizare quando nullum apparet periculum decedendi sine Baptismo, tamen, ex receptissima, gravique Ecclesiæ consuetudine, sub mortali obligantur non valde differre.

2. Sed quantum est hoc valde? Respondeo. Bonacina d. 2. de bapt. q. 2. p. 2. n. 6. citans Val. Henric. Vasc. putat dilationem trium, vel quinque, vel plurium dierum non esse mortale, additque in hunc modum. Immo absolute Baptismus differri posse, nonnulli docent, dum rationabilis causa subest, nec imminet mortis periculum ut hic semper supponimus, nec forte in ea Diocesi adsit peculiare præceptum.

Ochagavia quasi. 18. num. 3. differri posse ait, ad arbitrium prudentis, cum non sit definitum ab Ecclesia, quo die sit conferendus, cavendum tamen esse, ne nimium sine causa differatur.

Bartholomæus Bar. Led. diff. 14. quem sequitur Leand. de bapt. q. 14. ait, posse differri in diem octavum, immo, usque ad decimum, vel duodecimum Petrus de Ledesma c. 17. de bapt. censet quindecim, aut viginti dies differre esse nimis, atque adeo mortale sine virginti causa.

Ex his placitis elige tibi, quod probabilius in circumstantiis, in quibus casus occurrerit, apparebit.

3. Ad subiectum Baptismi pertinet, an Multi valide, & licite simul, id est per unicam formam, (posito, quod singuli abluantur) baptizentur, vel unus à multi, sed

B 2 quia

quid tunc dictum à Theologis fuerit, prorsus ignoro.) quia puto esse probabile, Christianos posse licite red- dere Infantes non baptizatos, accepto pretio, à paren- tibus oblato.

Primo, propter maiorem libertatem, & honorem Re- ligionis nostræ, & baptismi reverentiam.

Secundo, quia videretur Ecclesia uti mediis fere vio- lentis, & valde extrinsecis ad fidem propagandam.

Tertio efficacius, quia infideles etiam retinerent in- fantes Christianos captivos, si ipsi negari suos Infantes, præterim adeo ab iisdem expetitos, experirentur.

Quarto, quia Dominus subiret onus illos alendi, & educandi, nec eos vendere regulariter posset, quò pacto essent magno sumptui, & labori iis, qui in illos domi- nium habent: Caritas vero non videtur cum tanto incommodo, & onere obligare, dum infans non est in extrema necessitate, hoc est in articulo mortis constitu- tus. Ita Suar. apud Bon. mox citandum. Quod si in hoc, il, qui remittunt, videantur cooperari cum peccato Infide- lium Parentum, tamen excusantur, quia ex una parte vendere, seu restituere Parenti, filium, non est res in- trinsece mala, & ex alia, satis prædicta incommoda vendentem excusant, & sic mala sequentia merito solis parentibus Infidelibus imputantur.

8. Quæ dixi, didici ex Suar. Henrici. Vafq. & aliis quos citatos, sequitur Bon. d. 2. de bapt. q. 3. p. 6. num. 14. Ceterum huic sententiæ G. Hurt. dist. 3. de bapt. diff. 5. res. Ita tamen. Non videtur assentiri, absolute enim edicere, ex Misericordia teneri Dominum, ad non resti- tuendos Infantes parentibus Infidelibus.

9. Post hæc præscripta incidi in Castrop. de Bapt. d. 1. p. 6. n. 20. qui sic habet. Præterea consuetudine in- troductum est, super parvulos Saracenorum, immo Hæ- reticorum, captivos vendi, & restitui parentibus, nullo collato Baptismo, ne ab ipsis Catholicorum filii deti- neantur, cum gravi Apostasie periculo.

§. III. De Baptismo Adultorum, ubi de obligatione, quam habet Adultus baptizandus, sciendi Mysteria, & Præcepta Fidei.

1. Cum adultus in Religionis electione sit maxime sui iuris posse, imo & debere, quibuscumque contradicentibus, baptizari, nimis est certum. Solum igitur hic agamus de dispositione, quam ad Baptismum adire debet: quæ certe quatuor importat.

Primo, intentionem suscipiendi hoc Sacramentum. Secundo, actum saltem Attritionis, quo à se remo- veat obiectum peccati.

Tertio, cognitionem Mysteriorum Fidei.

Quarto, similem cognitionem Præceptorum ab ipso deinceps servandorum.

Quoniam vero de primis duobus alibi dictum est fa- tis lib. 1. de Sacram. in genere, nunc breviter de Tertio, & Quarto aliquid delibemus.

1. Quoad Tertium, ergo. Extra mortis articulum, esse mortale, Adultum aliquem baptizare, vel sinere, se baptizari, nisi pro sua capacitate cognitionem habeat Mysteriorum Fidei: nam ea debet credere, iuxta illud Matth. 11. Qui crediderit & baptizatus fuerit, salvus erit. At credi non potest id, quod nescitur.

2. Ea vero, quorum cognitio necessaria est, sunt. Quod Deus sit unus, & trinus Pater, & Filius, & Spi- ritus sanctus, Quod idem Filius Dei, ut nos salvaret sa- tis sit homo, mortem sit passus, resurrexerit, vivatque nunc gloriosus in Cælo, venturūque sit in mundi fine, premium æternum, hoc est beatam vitam Bonis, & Fi- delibus redditurus, æternam pœnam Malis: ad quam beatam vitam pervenire non possumus sine fide, & abs- que observantia præceptorum Christi. Quæ omnia de- bet Adultus credere, tanquam à Deo, qui fallere, nec falli potest, revelata. Debet item credere per baptis- mum, se obtenturum gratiam, & amicitiam Dei, ut ni- micum sciens, & prudens, se, saltem ad Attritionem

Part. III.

disponat, illamque velit. Recte autem notat Quintanad- venas de Baptism. sing. 1. §. 5. num. 4. in intentione Baptis- mum suscipiendi involui hoc ultimum; intentio enim suscipiendi baptismum nulla esset, si baptismi effectus, & est amicitia, seu reconciliatio cum Deo nullo modo cognosceretur.

4. Quo ad Quartum. Quia quilibet tenetur scire obli- gationes sui status, & professionis, ideo debet baptizan- dus, tum Præceptorum Decalogi, tum Ecclesiæ, saltem in genere, cognitionem habere. Quare qui extra ne- cessitatem baptizat Adultum, sine horum instructione, peccat mortaliter; ut felse docet Sanchez lib. 2. in Decal. c. 3. n. 24. sine.

5. Quamvis autem tantummodo prædicta sint, pro suscipiendo Baptismo, necessaria: tamen urgeat Instru- ctor, ut baptizandus sciat alia Mysteria, scilicet Sym- bolum Apostolorum, Orationem Dominicam, Saluta- tionem Angelicam, & decem præcepta, aliaque quæ de præcepto scienda sunt à Fidelibus, quæque enumerat ibi- dem Sanchez, & nos breviter collegimus lib. 2. in Decal. cap. 2. §. 1. Nam post susceptum baptismum facile negli- gi deinde solet horum notitia.

6. Dixi num. 2. & 4. extra necessitatem mortis pe- riculum. In necessitate enim sine prædictorum scientia, sed tamen, quando potest, cum generica voluntate, cre- dendi, quæ credit Ecclesia, posse licite baptismum con- ferri, ac suscipi ab Adulto consentiente, omnes ut Ioan. Sanch. in select. d. 44. n. 41. & Leand. de Baptism. d. 5. §. 24. supponimus.

7. Illud denique hic præterire nolo. Tametsi quili- bet, ut colligitur ex dictis §. 1. obligetur baptizari sta- tim, ne se exponat periculo moriendi sine baptismo, & ut valeat in decursu suæ vitæ cetera Sacramenta susci- pere, tamen si forte quis damnatus ad mortem sit Infi- delis, & convertatur ad Christum, poterit differri ejus baptismus usque ad locum patibuli, ut sic securius salu- tem nascantur. Ita contra Ioannem Sanchem, Quinta- nadvenas de Baptism. singul. 2. §. 3. id pluribus probans. Qui addit, hunc recenter baptizatum non posse suscipere Eucharistiam. Sed nos cum eodem Ioan. Sanch. posse docuimus in Opusc. de Commun. c. 5. §. 5. & quidem eod- dem die, & sufficere unam horam ante mortem. Nam pro- pterea ad facilitandam hujus casus praxim, sic corrigere prædictam Quintanadvenas doctrinam, ut hujus mori- tui baptismus differatur usque ad ultimum diem, atque in illo baptizetur, & post instructionem de Mysterio Eucharistiæ, ante aliquot horas mortis communicetur.

CAPUT IV.

De cognitione spirituali, quæ oritur ex Baptismo.

§. I. Proponuntur ea, quæ sunt deinceps explicanda.

1. Præmittendum est Primo, Patrinum vel Matrinam esse eum, vel eam, qui, vel quæ spondet, se habitum Paternam spirituales curam ejus, qui baptismum est recepturus, in instructione rerum Fidei. Spondet au- tem tacite, quando baptizatum suscipit, & iam si nihil respondeat. Hæc autem susceptio, vnde Patrinus susce- ptor appellatur, & Matrinx susceptrix, duplici consuevit modo præstari, vel scilicet baptizandum tenendo cum baptismus administratur, vel eundem suscipiendo, à ma- nibus baptizantis, immediate post baptismum. Vide quæ dicam §. 4. n. 1.

2. Petes. Solemniter baptizare sine Patrinò (sub hac voce semper intellige, vel Matrinam) mortale est?

Respondeo. Probabilis est esse mortale. Vide Leand. loco mox citando, (ut etiam diximus in Confirmatione) quia sit in re gravi contra præceptum Ecclesiæ. Esto Possessivus apud Leandrum d. 7. de Baptism. quest. 2. dicat non esse mortale, quando parentes sunt Catholici; & esto, Archangelus apud eundem dicat esse de congruentia

B 3 Dixi,